

Облік та оподаткування

УДК 657.1

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18157182>

Трансформація принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ

Усатенко Ольга Вікторівна

Д.е.н., професор, завідувач кафедри економічного аналізу і фінансів,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»,
пр.Дм.Яворницького, 19, м. Дніпро, Україна Usatenko.ol.v@nmu.one, 0000-0003-
3198-9002 / A-8564-2019 / Scopus ID: 57215870761

Прийнято: 14.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2025

Анотація: Метою статті є теоретичне обґрунтування трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ та визначення їх ролі у формуванні принципоорієнтованої моделі обліку. Дослідження спрямоване на комплексний аналіз змін концептуальної основи бухгалтерського обліку, уточнення економічного змісту ключових принципів та визначення практичного значення отриманих результатів. Поставлена мета досягається через комплекс методологічних підходів: системний, порівняльний, аналітичний та синтетичний. Теоретичне дослідження включало узагальнення наукових підходів до трактування принципів бухгалтерського обліку, аналіз трансформації концептуальної основи обліку, а також уточнення економічного змісту ключових принципів з урахуванням принципоорієнтованого підходу та ролі професійного судження. Практичну складову становив аналіз фінансової звітності українських підприємств, які впровадили МСФЗ. Результати дослідження показали, що застосування МСФЗ сприяє зміщенню акценту з формального виконання процедур на економічний зміст, активізує роль

професійного судження бухгалтера. Трансформація концептуальної основи обліку відбувається одночасно у трьох напрямках, забезпечуючи підвищення прозорості, достовірності та порівнянності фінансової звітності. Уточнення економічного змісту ключових принципів, призвело для підвищення адаптивності облікової політики підприємств та формування інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Отримані результати мають практичне значення для удосконалення облікової політики, а також для гармонізації національної системи бухгалтерського обліку з МСФЗ. Перспективними напрямами досліджень є розроблення методичних рекомендацій щодо застосування професійного судження у специфічних облікових ситуаціях, а також аналіз ефективності адаптації національної системи до МСФЗ.

Ключові слова: принципи бухгалтерського обліку, МСФЗ, принципоорієнтована модель, професійне судження, трансформація обліку, фінансова звітність, облікова політика, національна система бухгалтерського обліку.

Transformation of accounting principles under the influence of IFRS

Usatenko Olga

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Economic Analysis and Finance, National Technical University "Dnipro Polytechnic", 19 Dm. Yavornytsky Ave., Dnipro, Ukraine Usatenko.ol.v@nmu.one, 0000-0003-3198-9002 / A-8564-2019 / Scopus ID: 57215870761

Abstract. The purpose of the article is to theoretically substantiate the transformation of accounting principles under the influence of IFRS and determine their role in the formation of a principle-based accounting model. The study is aimed at a comprehensive analysis of changes in the conceptual basis of accounting, clarification of the economic content of key principles and determination of the

practical significance of the results obtained. The goal is achieved through a set of methodological approaches: systemic, comparative, analytical and synthetic. The theoretical study included a generalization of scientific approaches to the interpretation of accounting principles, an analysis of the transformation of the conceptual basis of accounting, as well as clarification of the economic content of key principles taking into account the principle-based approach and the role of professional judgment. The practical component was an analysis of the financial statements of Ukrainian enterprises that have implemented IFRS. The results of the study showed that the use of IFRS contributes to a shift in emphasis from formal implementation of procedures to economic content, activates the role of the accountant's professional judgment. The transformation of the conceptual basis of accounting occurs simultaneously in three directions, ensuring increased transparency, reliability and comparability of financial reporting. Clarification of the economic content of key principles led to an increase in the adaptability of accounting policies of enterprises and the formation of an information base for making management decisions. The results obtained have practical significance for improving accounting policies, as well as for harmonizing the national accounting system with IFRS. Promising areas of research are the development of methodological recommendations for the application of professional judgment in specific accounting situations, as well as an analysis of the effectiveness of adapting the national system to IFRS.

Keywords: accounting principles, IFRS, principle-based model, professional judgment, accounting transformation, financial reporting, accounting policy, national accounting system.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний етап розвитку бухгалтерського обліку характеризується суттєвими змінами його теоретичних засад, зумовленими впровадженням та поширенням МСФЗ. Однією з ключових невирішених проблем залишається відсутність єдиного теоретично

обґрунтованого підходу до трактування та практичної реалізації принципів бухгалтерського обліку в умовах переходу від нормативно-орієнтованої до принципоорієнтованої моделі обліку. Це призводить до неоднозначного розуміння сутності окремих принципів, розбіжностей у їх застосуванні та ускладнює забезпечення порівнянності й достовірності фінансової інформації. Підкреслимо, що трансформація принципів бухгалтерського обліку під впливом міжнародних стандартів супроводжується зростанням ролі професійного судження бухгалтера, що, за відсутності належного теоретичного підґрунтя, створює ризики суб'єктивності при формуванні облікової інформації. У практичній площині це проявляється у складнощах адаптації положень Міжнародних стандартів фінансової звітності до чинної системи бухгалтерського обліку, формування облікової політики підприємств та узгодження вимог фінансової звітності з інформаційними потребами користувачів.

Дослідження трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ є необхідним для вирішення як теоретичних, так і прикладних завдань сучасної облікової науки та практики, що зумовлює його наукову та соціально-економічну значущість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика принципів бухгалтерського обліку та їх трансформації в умовах розвитку міжнародних стандартів є предметом активних наукових досліджень, значна яких присвячена методологічним засадам бухгалтерського обліку, уточненню його категоріального апарату та визначенню ролі принципів у формуванні облікової інформації. Так, у роботах В. В. Ясишеної акцентовано увагу на необхідності удосконалення методології бухгалтерського обліку та адаптації її елементів до сучасних умов господарювання, зокрема через уточнення ролі принципів обліку як базових методологічних орієнтирів [1]. С. В. Скрипник розглядає принципи бухгалтерського обліку як фундаментальні положення формування інформаційної бази підприємства, підкреслюючи їх визначальне значення для

якості та корисності облікової інформації [2]. Окремий напрям досліджень стосується принципів оцінки в системі бухгалтерського обліку, Т. Тичук аналізує особливості застосування принципів оцінки в національній системі обліку, наголошуючи на існуванні розбіжностей між традиційними підходами та вимогами міжнародних стандартів [3]. Подібні аспекти простежуються і в працях, присвячених узагальненню тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду, де підкреслюється поступовий перехід до принципоорієнтованої моделі обліку. Вагомий внесок у дослідження трансформаційних процесів зроблено у працях, присвячених впливу глобалізації, цифровізації та міжнародних стандартів на облікову систему. Т. Маренич аналізує зміну базових підходів до організації управлінського обліку в умовах глобалізації, що опосередковано впливає й на переосмислення фундаментальних принципів бухгалтерського обліку [4]. І. В. Гетманченко акцентує увагу на перевагах і викликах впровадження міжнародних стандартів в українську практику, водночас зазначаючи недостатній рівень теоретичного узагальнення змін, яких зазнають облікові принципи [5]. Сучасні дослідження також зосереджуються на впливі цифровізації та електронних трансакцій на трансформацію облікових принципів. О. В. Коваль та О. Ф. Томчук розглядають бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки, підкреслюючи зміну інформаційних потоків і зростання ролі професійного судження [6]. О. Шевчук аналізує трансформацію фундаментальних принципів обліку і контролю в системі електронних трансакцій, наголошуючи на необхідності перегляду традиційних підходів до їх застосування [7]. Окремі аспекти принципів формування обліково-аналітичного забезпечення розкриваються також у працях, присвячених податковій інформації та структурі бухгалтерських інформаційних систем [8,9,10].

Водночас аналіз наукових публікацій свідчить про наявність певних прогалин у дослідженнях. Переважна більшість робіт зосереджується або на практичних аспектах впровадження МСФЗ, або на окремих принципах

бухгалтерського обліку, без комплексного теоретичного осмислення трансформації системи принципів у цілому. Крім того, у наукових підходах простежуються розбіжності щодо трактування ролі окремих принципів, зокрема обачності, історичної вартості та превалювання сутності над формою, що зумовлює неоднозначність їх практичного застосування. Ці обмеження та різноспрямованість підходів актуалізують потребу в комплексному теоретичному дослідженні трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ. Саме в цьому контексті необхідно заповнити ці наукові ніші шляхом системного аналізу змін економічного змісту принципів бухгалтерського обліку та обґрунтування їх ролі в умовах переходу до принципоорієнтованої моделі фінансової звітності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, присвячених принципам бухгалтерського обліку та впровадженню МСФЗ, деякі важливі аспекти залишаються недостатньо дослідженими або висвітленою фрагментарно. Важливо, що це стосується комплексного теоретичного осмислення трансформації системи принципів бухгалтерського обліку як цілісного методологічного явища, а не окремих її елементів. В більшості досліджень переважає підхід, орієнтований на порівняльний аналіз національних стандартів бухгалтерського обліку та МСФЗ, тоді як питання зміни економічного змісту й функціональної ролі принципів бухгалтерського обліку в умовах принципоорієнтованої моделі обліку залишаються недостатньо розкритими. Це пов'язано з тим, що більшість наукових робіт має прикладний характер і спрямована на вирішення практичних проблем упровадження стандартів, що обмежує глибину теоретичних узагальнень. Також встановлено, що недостатньо уваги приділяється аналізу внутрішніх суперечностей та розбіжностей у трактуванні окремих принципів бухгалтерського обліку, зокрема принципів обачності, нейтральності, історичної вартості та превалювання сутності над формою. Відсутність єдиного підходу до їх інтерпретації пояснюється змінами

концептуальної основи МСФЗ та зростанням ролі професійного судження, що ускладнює формування універсальних методологічних рішень. Також, встановлено, що у наукових дослідженнях обмежено розглядається взаємозв'язок трансформації принципів бухгалтерського обліку з розвитком облікової політики підприємств і системою формування фінансової звітності. Як наслідок, залишаються невирішеними питання узгодження теоретичних положень принципів обліку з практикою їх застосування в умовах цифровізації та інтеграції фінансової і нефінансової інформації.

Ці невирішені частини проблеми є принципово важливими для розуміння загальної трансформації бухгалтерського обліку, оскільки саме принципи формують концептуальну основу облікової системи та визначають якість, прозорість і порівнянність фінансової інформації. Їх фрагментарне або суперечливе трактування знижує ефективність застосування МСФЗ та ускладнює процес гармонізації національної системи обліку з міжнародними вимогами. Подальше дослідження зазначених аспектів є необхідним для досягнення мети дослідження, яке полягає у теоретичному обґрунтуванні трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ. У межах даного дослідження необхідно систематизувати напрями трансформації принципів бухгалтерського обліку, уточнити зміст окремих принципів у контексті принципоорієнтованої моделі обліку, обґрунтувати зростання ролі професійного судження бухгалтера та визначити його вплив на формування фінансової звітності в сучасних умовах.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом Міжнародних стандартів фінансової звітності та визначення їх ролі у формуванні принципоорієнтованої моделі обліку в сучасних умовах розвитку економіки. Для досягнення поставленої мети в статті вирішені такі наукові завдання:

- узагальнити наукові підходи до трактування принципів бухгалтерського обліку в межах національної та міжнародної моделей і порівняти їх вплив на якість фінансової інформації;

- проаналізувати трансформацію концептуальної основи бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ та систематизувати напрями змін принципів обліку (концептуальні, методологічні та інформаційні);

- уточнити економічний зміст ключових принципів бухгалтерського обліку з урахуванням принципоорієнтованого підходу та ролі професійного судження, обґрунтувавши їх значення для підвищення прозорості, порівнянності та адаптивності фінансової звітності;

- визначити практичне значення результатів дослідження для формування облікової політики підприємств і подальшого розвитку національної системи бухгалтерського обліку у відповідності з міжнародними стандартами.

Сформульовані мета та завдання спрямовані на створення теоретичного підґрунтя для подальшого розвитку принципів бухгалтерського обліку в умовах застосування МСФЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Принципи бухгалтерського обліку є фундаментальними методологічними категоріями, які визначають логіку відображення господарських операцій, формування облікової інформації та побудову фінансової звітності [11,12]. У науковій літературі виділяються два основні підходи до трактування принципів обліку: національна та міжнародна моделі. Українська наукова школа трактує принципи обліку як формально закріплені правила, що регламентують порядок оцінки, визнання та відображення господарських операцій. В практичній площині українських підприємств національна модель часто використовується у формі нормативних інструкцій та наказів, що забезпечує формальне виконання облікових процедур, але обмежує гнучкість та адаптивність інформації до потреб користувачів. МСФЗ формують принципоорієнтований підхід, у якому основну роль відіграє економічна сутність операцій та професійне судження бухгалтера. Дослідження

вчених підкреслюють, що принципи МСФЗ є більш гнучкими та спрямовані на забезпечення порівнянності, достовірності та прозорості фінансової інформації [3,4,5]. Ключові відмінності національної та міжнародної моделей (таблиця 1):

Таблиця 1

Ключові відмінності національної та міжнародної моделей трактування принципів обліку

Ознака	Національна модель	Міжнародна модель
Фокус	формальне дотримання правил	економічна сутність операцій
Гнучкість	низька	висока, що дозволяє враховувати професійне судження
Оцінка та переоцінка активів	історична вартість	багатомодельна оцінка (справедлива вартість, амортизована вартість)

Джерело: власна розробка автора

Аналіз фінансової звітності українських підприємств (АТ «Укראпошта», АТ «СІТІБАНК», ТОВ «Електроконтакт Україна», АТ «УКРЕКСІМБАНК» та ін.), які впровадили МСФЗ або адаптовані стандарти показали, що підприємства, які застосовують принципоорієнтовану модель, демонструють:

- підвищену прозорість фінансових звітів;
- кращу порівнянність з міжнародними стандартами;
- більшу адаптивність облікової політики до змін ринку.

Аналіз наукових підходів до трактування принципів бухгалтерського обліку показав, що національна модель обліку, хоча й забезпечує формальне виконання облікових процедур, водночас обмежує економічну інформативність фінансової інформації. На противагу цьому, застосування МСФЗ сприяє розвитку принципоорієнтованої моделі обліку та підвищує роль професійного судження бухгалтера у формуванні фінансової звітності. У контексті трансформації принципів бухгалтерського обліку особливо важливим є поєднання національної практики з елементами міжнародної моделі, що дозволяє забезпечити високий рівень прозорості, достовірності та порівнянності

фінансової інформації, а також адаптивність облікової політики підприємств до змін ринкових умов.

Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності спричинило значні зміни у концептуальній основі бухгалтерського обліку [13]. Якщо національна модель орієнтувалася на формальне дотримання нормативних правил, то МСФЗ формують принципоорієнтовану модель, у якій ключовим є економічний зміст операцій, а не лише їх юридична форма. Це означає, що облікові рішення базуються на професійному судженні бухгалтера та прагнуть до забезпечення достовірності, прозорості та порівнянності фінансової інформації. Б. Засадний наголошує, що ключові відмінності між концептуальними основами НП(С)БО та МСФЗ, що можуть вплинути на фінансові результати компаній та їхню фінансову стійкість [14].

Трансформація концептуальної основи відбувається у трьох основних напрямках (таблиця 2):

Таблиця 2

Трансформація концептуальної основи бухгалтерського обліку

Напрямок трансформації	Сутність напрямку	Основні завдання та заходи
Концептуальний	Перегляд принципів обліку	<ul style="list-style-type: none">- Превалювання сутності над формою;- нейтральність;- обачність;- інтеграція принципів у концептуальні засади;- підвищення ролі професійних суджень.
Методологічний	Гармонізація методів	<ul style="list-style-type: none">- Адаптація процедур оцінки та визнання до МСФЗ;- забезпечення порівнянності;- формування методичних рекомендацій.
Інформаційний	Прозорість та аналітичність	<ul style="list-style-type: none">- Забезпечення повноти фінансової інформації;- Удосконалення форм обліку та звітності;- Підвищення аналітичної цінності звітності.

Джерело: складено автором на основі аналізу [3,4,5]

Результати аналізу фінансової звітності (АТ «Укראпошта», АТ «СІТІБАНК», ТОВ «Електроконтакт Україна») свідчать про те, що впровадження МСФЗ сприяє значному підвищенню прозорості фінансових звітів, забезпечує кращу порівнянність з міжнародними вимогами та дозволяє підприємствам демонструвати більшу гнучкість облікової політики та адаптивність до змін ринкових умов. Це означає, що МСФЗ активно підтримують формування принципоорієнтованої моделі бухгалтерського обліку, зміщуючи акцент з формального виконання процедур на економічний зміст господарських операцій. Трансформація концептуальної основи бухгалтерського обліку відбувається одночасно у трьох напрямках: концептуальному, методологічному та інформаційному. Інтеграція міжнародних принципів у національну практику дозволяє підвищити якість, достовірність та порівнянність фінансової інформації, а також забезпечує адаптивність облікової політики підприємств до сучасних ринкових викликів.

Запровадження МСФЗ зумовило суттєве переосмислення економічного змісту ключових принципів бухгалтерського обліку, що поступово трансформуються від формалізованих норм до принципоорієнтованих концептуальних засад. Центральне місце в цій трансформації посідає зростання ролі професійного судження бухгалтера, яке виступає інструментом адаптації облікових рішень до економічної сутності господарських операцій. Ключові принципи, які підлягають суттєвому переосмисленню (рис.1).

Принцип превалювання сутності над формою в умовах застосування МСФЗ набуває домінуючого значення, оскільки орієнтує облік на відображення реального економічного змісту операцій незалежно від їх юридичного оформлення. Саме це дозволяє підвищити прозорість фінансової звітності та зменшити ризики викривлення інформації внаслідок формального дотримання правових конструкцій.

Рис. 1 Ключові принципи, які підлягають суттєвому переосмисленню

Джерело: складено автором на основі аналізу [10,12,13,14,15]

Принцип безперервності діяльності у принципоорієнтованій моделі обліку потребує активного застосування професійного судження щодо оцінки здатності підприємства продовжувати діяльність у середньо- та довгостроковій перспективі. Такий підхід сприяє підвищенню інформативності фінансової звітності для користувачів, особливо в умовах економічної нестабільності та ринкових ризиків.

Економічний зміст принципу обачності за МСФЗ трансформується від консервативного заниження результатів до нейтрального та зваженого відображення фінансового стану підприємства. Це забезпечує баланс між достовірністю та неупередженістю фінансової інформації, сприяючи підвищенню її порівнянності на міжнародному рівні. Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат у межах принципоорієнтованого підходу посилює вимоги до аналітичного обґрунтування моменту визнання фінансових результатів. Використання професійного судження дозволяє враховувати специфіку бізнес-моделей підприємств, що підвищує адаптивність фінансової звітності до змін ринкового середовища.

Уточнення економічного змісту ключових принципів бухгалтерського обліку з урахуванням принципоорієнтованого підходу та ролі професійного судження обґрунтовує їх значення як інструментів підвищення прозорості, порівнянності та адаптивності фінансової звітності. Реалізація зазначених принципів у практиці бухгалтерського обліку створює передумови для

формування якісної інформаційної бази управління та прийняття економічно обґрунтованих рішень в умовах інтеграції національної облікової системи у міжнародний фінансовий простір.

Узагальнені наукові підходи до трактування принципів бухгалтерського обліку в традиційній та міжнародній облікових моделях, аналіз трансформації концептуальної основи бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ та систематизація напрямів змін принципів обліку, а також уточнений економічний зміст ключових принципів з урахуванням принципоорієнтованого підходу і ролі професійного судження, все це свідчить, що трансформація концептуальної, методологічної та інформаційної складових принципів обліку безпосередньо впливає на якість, прозорість і порівнянність фінансової звітності. Визначимо практичне значення отриманих результатів для формування облікової політики підприємств та подальшого розвитку національної системи бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів (рис.2).

Рис.2 Практичне значення дослідження трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ

Джерело: власна розробка автора

Отримані результати дослідження мають суттєве практичне значення для формування та вдосконалення облікової політики підприємств у контексті гармонізації національної системи бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами. Узагальнення наукових підходів до трактування принципів бухгалтерського обліку в межах традиційної та міжнародної облікових моделей створює методологічну основу для усвідомленого вибору облікових рішень під час розроблення облікової політики підприємства з урахуванням специфіки його діяльності. Аналіз трансформації концептуальної основи бухгалтерського обліку під впливом МСФЗ та систематизація напрямів змін принципів обліку (концептуальних, методологічних та інформаційних) дозволяють підприємствам адаптувати облікову політику до принципоорієнтованої моделі, зосередженої на відображенні економічної сутності господарських операцій, а не лише на формальному дотриманні регламентованих процедур.

Це сприяє підвищенню гнучкості облікової політики та її здатності реагувати на зміни зовнішнього середовища. Уточнений економічний зміст ключових принципів бухгалтерського обліку з урахуванням ролі професійного судження забезпечує практичні передумови для підвищення прозорості, достовірності та порівнянності фінансової звітності. Застосування таких підходів у практиці підприємств дозволяє сформувати більш релевантну інформаційну базу для прийняття управлінських рішень та задоволення інформаційних потреб інвесторів, кредиторів і інших користувачів фінансової звітності. Якщо розглянути більш ширший контекст, то результати дослідження можуть бути використані під час удосконалення нормативно-методичного забезпечення бухгалтерського обліку в Україні, сприяючи подальшому розвитку національної системи обліку у відповідності з МСФЗ. Все це створює наукове підґрунтя для гармонізації національних стандартів із міжнародними, підвищення якості фінансової інформації на макrorівні та зміцнення довіри до фінансової звітності українських підприємств.

Висновки. Дослідження трансформації принципів бухгалтерського обліку під впливом Міжнародних стандартів фінансової звітності дозволило виявити суттєві зміни у концептуальній, методологічній та інформаційній основі облікової системи. Узагальнення наукових підходів до трактування принципів бухгалтерського обліку в межах традиційної та міжнародної моделей засвідчило, що принципоорієнтована модель сприяє зміщенню акценту з формального виконання процедур на відображення економічного змісту господарських операцій. Аналіз трансформації концептуальної основи бухгалтерського обліку та систематизація напрямів змін принципів обліку показали, що зміни відбуваються одночасно у трьох взаємопов'язаних площинах: концептуальній, методологічній та інформаційній. Це забезпечує підвищення прозорості, порівнянності та достовірності фінансової інформації, а також сприяє гнучкості облікової політики підприємств у відповідь на зміни ринкового середовища. Уточнення економічного змісту ключових принципів бухгалтерського обліку з урахуванням принципоорієнтованого підходу та ролі професійного судження показало, що застосування таких принципів дозволяє підвищити релевантність, достовірність і порівнянність фінансової звітності. Особливо важливими виявляються принципи превалювання сутності над формою, безперервності діяльності, обачності та відповідності доходів і витрат, які формують основу ефективного прийняття облікових рішень. Дослідження фінансової звітності підприємств, що впровадили МСФЗ, засвідчило практичну ефективність принципоорієнтованого підходу, встановлено підвищення прозорості звітності, покращення порівнянності із міжнародними стандартами, а облікова політика стає більш адаптивною до змін економічного середовища. Це підтверджує значення інтеграції міжнародних принципів у національну практику та обґрунтовує перспективи розвитку національної системи бухгалтерського обліку відповідно до МСФЗ.

Перспективними напрямами подальших досліджень є розроблення методичних рекомендацій щодо застосування професійного судження у

специфічних облікових ситуаціях, аналіз впливу цифровізації та інтегрованої звітності на трансформацію принципів бухгалтерського обліку, а також оцінка ефективності адаптації національної системи до міжнародних стандартів. Використання інституційного, поведінкового та аналітичного підходів може створити теоретичне підґрунтя для розвитку нових наукових методів у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Ясишена В. В. Удосконалення окремих питань щодо методології бухгалтерського обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2020. № 1 (45), С. 124-130.
2. Скрипник С.В. Принципи бухгалтерського обліку як базові положення інформаційної бази підприємства. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. №1. 2020. С. 245-251.
3. Тичук Т. (2020). Принципи оцінки у національній системі бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство*, (21). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/40>
4. Маренич Т., Поливана Л., Кирильєва Л. Трансформація базових підходів до організації управлінського обліку в умовах глобалізації. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2021. № 1.36. С. 99-107.
5. Гетманченко І. В. (2024). Вплив міжнародних стандартів обліку на практику в Україні: переваги та виклики. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (3). <https://doi.org/10.57125/econp.2024.02.29.05>
6. Коваль О. В., Томчук О. Ф. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 1 (67). С. 23-37. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-1-2, 2024.
7. Шевчук О. Трансформація фундаментальних принципів обліку і контролю у системі електронних трансакцій. *Вісник Економіки*. 2024. №2. С. 131-149.

8. Могила І.-Л.А. Принципи формування обліково-аналітичного забезпечення податкової інформації. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*. 2024. № 40. С. 210-217.
9. Кучеренко Т., Оляднічук Н., Крачок Л. Бухгалтерська інформаційна система: зміст і структура. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3 (50). С. 15-20.
10. Ярмолюк О.Ф., Дмитренко О.М. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні урахуванням зарубіжного досвіду. *Облік і фінанси*. 2021. № 1 (91). С. 44–51.
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> (дата звернення: 25.12.2025)
12. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності : Стандарт; IASB від 01.01.2012 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/929_013 (дата звернення: 25.12.2025)
13. Концептуальна основа фінансової звітності : Стандарт; IASB від 01.09.2010 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/929_009 (дата звернення: 25.12.2025)
14. Засадний, Б.; Чубук, Д. Відмінності концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ та НП (С) БО. *Молодий вчений*. 2023. № 2 (114). С. 97-101.
15. Кучеренко Т., Оляднічук Н., Крачок Л. Бухгалтерська інформаційна система: зміст і структура. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3 (50). С. 15-20.